

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 921/2024
14.11.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Ђурица и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужилаца 1. АА из ..., 2. ББ из ..., 3. ВВ из ... и 4. ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Драган Благојевић, адвокат у ..., против тужених 1. Агенција за вођење спорова у поступку приватизације, Београд и 2. Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради утврђења, вредност предмета спора 126.000,00 динара, одлучујући о ревизијама тужилаца и тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације, изјављеним против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6423/23 од 07.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебним ревизијама тужилаца и тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације изјављеним против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6423/23 од 07.02.2024. године.

ОДБАЦУЈУ СЕ као недозвољене ревизије тужилаца и тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације изјављене против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6423/23 од 07.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 17 П 3830/23 од 03.10.2023. године, исправљеном решењем од 31.10.2023. године, у ставу I делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца па су обавезане тужена Агенција за вођење спорова у поступку приватизације и тужена Република Србија да тужиоцима солидарно плате и то АА износ од 3.619,20 евра, ББ износ од 696,00 евра, ВВ износ од 1.670,40 евра и ГГ износ од 1.670,40 евра, све са каматом по есконтној каматној стопи коју прописује Европска централна банка почев од 30.05.2009. године као дана доспелости потраживања, па до 25.12.2012. године, а потом по стопи прописаној Законом о затезној камати до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом II одбијени су као неосновани захтеви тужилаца којим су тражили да се обавезу тужени да им солидарно исплате и то АА износ од 1.580,80 евра, ББ износ од 304,00 евра, ВВ износ од 729,60 евра и ГГ износ од 729,60 евра све са каматом по есконтној каматној

стопи коју прописује Европска централна банка почев од 30.05.2009. године као дана доспелости потраживања, па до 25.12.2012. године, а потом по стопи прописаној Законом о затезној камати до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом III обавезане су тужене да тужиоцима солидарно накнаде трошкове поступка, у износу од 417.387,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 6423/23 од 07.02.2024. године у ставу I изреке одбијене су као неосноване жалбе тужилаца и тужених и потврђена је наведена првостепена пресуда, исправљена решењем од 31.10.2023. године. У ставу II изреке одбијен је захтев тужилаца и тужене Републике Србије за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, у делу у ком је тужбени захтев одбијен, тужиоци су изјавили благовремену ревизију позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

У делу у ком није успела у спору, благовремену ревизију из члана 404. Закона о парничном поступку изјавила је и тужена Агенција за вођење спорова у поступку приватизације.

Врховни суд није посебно ценио одговор на ревизију тужилаца коју је доставила тужена Агенција за вођење спорова у поступку приватизације, из разлога што је одговор поднет од стране директора Сектора за правне послове и људске ресурсе, а не од стране пуномоћника адвоката који је у смислу одредбе члана 85. став 6. Закона о парничном поступку једини овлашћен да заступа странку у поступку по ванредним правним лековима.

Према одредби члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23 – др. закон) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Оцењујући испуњеност услова за дозвољеност ревизија изјављених на основу цитиране законске одредбе, Врховни суд налази да у овој врсти спора не постоји потреба за уједначавањем судске праксе, разматрањем правних питања од општег интереса, нити правних питања у интересу равноправности грађана.

Најпре, у делу у коме се другостепена пресуда побија ревизијом тужене, правноснажно су обавезани тужени да тужиоцима накнаде штету у износима наведеним у изреци првостепене пресуде. Према утврђењу нижестепених судова, одговорност тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације постоји јер је својим неправилним радом онемогућила исплату потраживања тужиоцима утврђена Социјалним програмом, те јер постоји узрочно-последична веза између настале штете

и рада органа, односно нечињења тужене, чиме је дошло до умањења имовине тужилаца.

Имајући у виду садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и разлоге на којима су засноване побијане одлуке нижестепених судова, Врховни суд налази да у конкретном случају нису испуњени законски услови које прописује одредба члана 404. став 1. Закона о парничном поступку. Ревизијски наводи не представљају релевантан основ за изјављивање посебне ревизије из разлога што ревидент износи своје тумачење материјалноправних прописа на основу којих је био уређен положај Агенције за приватизацију и њена одговорност за (не)спровођење социјалног програма утврђеног Програмом реструктурирања првотуженог, који не изискују ново тумачење. Позивање ревидента на другачију судску праксу нижестепених судова поводом истоврсних захтева, није од утицаја на дозвољеност ревизије као посебне, имајући у виду да је Врховни суд у већем броју одлука изнео свој став о одговорности Агенције за приватизацију (односно првотужене као њеног правног следбеника) у поступку реструктурирања који је спроведен над Компанијама „International CG“ и „Generalexport“, на ком становишту је и побијана другостепена одлука. Такође, Врховни суд је у својим одлукама изнео становиште о застарелости истоврсних потраживања бивших запослених према туженима, укључујући и правни основ на ком се иста заснивају, па правилност примене материјалног права приликом оцене приговора застарелости потраживања у конкретном случају не представља основ за одлучивање о ревизији као посебној.

Такође, ни наводи ревизије тужилаца не представљају основ за изузетну дозвољеност ревизије. Нижестепени судови су одбили тужбене захтеве тужилаца у 30,4% колики је проценат намирења потраживања тужилаца у стечају, док су на досуђени износ досудили затезну камату почев од 30.05.2009. године када су продате имовинске целине из којих је потраживање тужилаца требало бити намирено, па до исплате. Имајући у виду начин пресуђења и разлоге на којима се заснива побијана пресуда у овом делу, Врховни суд налази да нема услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, будући да је Врховни суд такође у већем броју одлука указивао на материјалноправну природу потраживања бивших запослених у компанијама „International CG“ и „Generalexport“ и новчаног намирења у покренутим поступцима против Агенције и Републике Србије, где се мора водити рачуна о проценту намирења потраживања тужилаца у стечајним поступцима који се воде над привредним друштвима како не би дошло до кумулације новчаних износа који би тужиоци примили.

Зато је на основу одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност изјављених ревизија применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23) и нашао да ревизије тужилаца и првотужене нису дозвољене.

Према одредби члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у конкретној правној ствари поднета је 11.09.2015. године. Највиша вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде по ревизији тужилаца износи 1.580,60 евра, а по ревизији првотужене 3.619,20 евра.

Имајући у виду да наведени новчани износи не прелазе законом прописани цензус за дозвољеност ревизије у смислу цитиране одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, Врховни суд закључује да изјављене ревизије нису дозвољене.

Из наведених разлога применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић